

Universitäts- und Landesbibliothek Tirol

Dissertatio inauguralis medica de Psychopathiis

Antalkovich, Imre

Viennae, 1840

Necroscopia

[urn:nbn:at:at-ubi:2-13070](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:at:at-ubi:2-13070)

proprius alii secundarii, pharmacopola, parabolani, servi etc. adesse debent, ut sic non solum custodia atque securitas, sed etiam cura ejusmodi infelicitum institui possit. Atque ejusmodi Morocomio non solum metropolis, sed etiam singula urbs major instructa esse deberet. —

Necroscopia.

§. 76. An et quid cadaverum lustrationes ad naturam morborum psychicorum revelandam conferre possint, ex superius (§. 34. — 36.) jam adlatis desumere licebit. — Psychopathiarum imprimis ex solis causis dynamicis oriundarum, quae in abnormibus solummodo cerebri oscillationibus solisque dynamicis processibus fundatae, e perversa cogitandi et sentiendi tantum ratione innotescunt, causas et vestigia in exanimi cadavere scalpellus anatomicus detegere, sensuumque acies summa distinguere ibi frustra conabitur, ubi non luculentissima structurae organicae a psychicis causis, vel chaoticæ luxuriante plasticitate vitiatae, adsunt indicia. Hisce vero in casibus phaenomenorum sensibus post Psychopathias obviorum adeo ingens est numerus et diversitas, ut vix fere vitium existat organicum, vel morbosa conditio, quae non solum in cerebro, imo in organo corporis qualicunque in cadaveribus dementium deprehensa fuisset. — Attendendum tamen nimio opere erit, num ejusmodi mutationes reapse causae morbi psychici sint, an non potius ejus effectus et producta sistant; quod quidem haud raro difficulter decernendum. Praestat tamen et hic generales sequi anatomiae pathologicae regulas, hinc concretiones, effusiones, pseudoplasmata, suppurationes etc. quae consuetim adfectiones pathologicas secundo excipiunt modo, in sectionibus dementium quoque ut sequelas morborum psychicorum considerare. — Mutationes praecipuas, quas extispicia cadaverum dementium revellarunt, sistunt imprimis abnormitates plasticae cerebri, praecipue ejus velamentorum (substantiae corticalis, menyngum et cranii), rarius ipsius medullae, cujus anomalias et in hisce casibus a plastica ejus sphaera, membranis nempe obvestientibus, et plexibus choroideis profectas offendimus. —

§. 77. Cranium imprimis in amentibus et cretinis ut plurimum varias exhibet deformitates: verticem et tempora complanata, protuberantias ossis occipitalis minus prominentes; ossa crassa, ponderosa, diploë carentia; foramina vasorum et nervorum, transgressui dicata, angustata; quae deformitates cranii capacitatem minuentes, in cerebrum premendo agunt, ejus vivum motum, sanguinisque sufficientis copiae adfluxum prohibent. — Praeter has formae et figurae cranii innumerae adhuc reperiuntur deflexiones, uti exostoses, suturarum coalitiones, vitia sellae turcicae, processus klinoidei elongati, nimis et acuminati; demum varii ossium cranii morbi, imprimis caries. —

§. 78. Concretiones durae matris cum cranio, ejusque ossificationes, incrassationes et callositates arachnoideae, adhaesiones cum contiguis menyngibus, variae abnormitates membranae vascularis, imprimis inflammatoriae indolis, sunt quoque phaenomena, quae frequentissime deprehenduntur. Piae menyngis vasa, imprimis venosa, una cum sinibus dilatata, (*Haslam S. 52. 55.*) multo, atro et crasso sanguine impacta, (*Horn's Archiv, Juni 1818.*); massa medullaris rubescens, innumeris obsita punctis rubris, hinc inde caerulescens, plexus chorioidei turgescerentes, imprimis post Maniam frequenter, et eo magis expressa, quo ferociores aegri fuerunt, deprehenduntur. Nec rarius varii hypoplepseos morbosae effectus: effusiones seri liquidi, nunc limpidi, inter laminas Arachnoideae, rarius sub pia matre *); nunc cruenti, aut materiae puriformis in ventriculis encephali et fundo cranii; materiaeque viscidae, gelatinosae aut caseosae arachnoideam obducentis insignis copia obveniunt. Varia quoque reperiuntur Pseudoplasmata et ecomorphoses imprimis plexum choroideorum; porro hydatides, quae semper in partibus membranosis vel plexibus choroideis radices suas figunt; imprimis internam arachnoideae, piae menynghi conversam obsidentes laminam, varias functionum men-

---

*) *Greding* in 216 dementium cadaveribus rimatis, 120ies effusiones serosas inter laminas Arachnoideae, et 57ies sub pia matre invenit.

talium producunt anomalias; in externa vero lamina duram matrem obvestiente desidentes. rarius alienationes mentis, frequentius lethum pariunt, imprimis mediante Apoplexia. (*Burdach* III. 351.) —

§. 79. Cerebrum dementium juxta observationes *Meckelii* (Mem. de l'acad. à Berlin, V. XX. p. 76.) minoris est ponderis specifici, quam illud sanorum; et *Malacarne* (*Neuro-Encefalotomia* p. 7. 20.) in cerebello stupidorum et hebetum vix 320 numeravit lamellas, ubi illud acutorum et ingeniosorum prope 800 exhibuit; pariter corticalem inter et medullarem substantiam in cerebro vesanorum minor intercedit differentia, (*Burdach* §. 743.) illaque plerumque cernitur pallida, decolor, flavescens, in hebetibus et cretinis (*Meckel*, Mem. de l'acad. à Berlin 1764. p. 69. 77. 81.) haec vero squalida, fusca, in Maniacis et Apoplecticis, praesertim provectoris aetatis. (*Morgagni* IV. 21. V. 15. 16. VIII. 9.) Non raro substantia corticalis valde extenuata deprehenditur in dissipantibus et maniacis (*Röderer*, de cerebri scirrho. Götting. 1762.) praevalens in amentibus, (*Nasse*, Zeitschrift 1823. Heft 3. S. 218.) indurata in cretinis et Melancholicis. *Burdach* III. §. 347. et 369.) — Defectus quoque singularum partium, ut hypophyseos, pedis hippocampi minoris (*Hastings*, London med. Repos. V. VII. p. 74. — 78.) quandoque obveniunt, prout et variae substantiae cerebrealis degenerationes in massam melliformem, caseosam, aut granulosam; quae in diversis cerebri partibus, nunquam tamen in ponte Varoli et medulla oblongata, occurrunt. —

§. 80. Cerebellum in cadaveribus dementium universim rariores patefacit abnormitates, et quidem ex eo, quod ipsum in functiones mentales minus influens, potius instinctui et actionum decisioni dicatum, tantae simul in vita plastico-animali est dignitatis, ut vitalis processus exstinguatur, antequam organica metamorphosis, quae mentis alienationem producere valeret, succedere queat. — Quae tamen cerebelli abnormitates (plerumque defectivae) obveniunt, adynamicis Psychopathiarum formis junctae esse solent, imprimis Amentia, ubi mox praeter normam evolutum, mox vero flaccidum (*Neumann*, Krankhei-

ten des Gehirnes p. 219.) cum immodico ventriculo quarto, varieque degeneratum deprehenditur. Neque tamen praetervidendum, quod plerique morbi psychici tandem in Amentiam transire consuescant, hinc in ea diversissimae cacomorphosium species occurrere possint. —

Demum et abnormitates miscellae medullae cerebialis morbis psychicis quandoque subsunt. Ita *Cuerbe* (*Schmidt's Jahrb. IV. 259.*) chemica exploratione in cerebro idiotarum 0,01 — 6,005 phosphori, in normali cerebro 0,02 — 0,025, et demum in illo maniacorum 0,03 — 0,45, adinvenit. Pariter experimentis celeb. *Haslam* (p. 53.) innotuit, quod serum in cerebro effusum calore et acidis non coaguletur, quieti commissum sedimentum deponat, addito quoddam acido vel aucto caloris gradu iterum solvendum; quodve in caeruleos vegetabilium succos alcalium more reagens, solutione argenti nitrici praecipitatum, evaporatione demum in crystallos cubicas coagi possit; e quibus prodit in illo liquido, praeter sales quosdam, etiam liberum alcali contineri.

§. 81. Quae de cerebello dicta sunt, eo minus adhuc de medulla spinali valent, quae motui imprimis inserviens, eo minorem in functiones mentales exerit influxum, quo magis a cerebro distat; gravissimi hinc obveniunt medullae spinalis morbi absque ulla alteratione facultatum psychicarum. Nec desunt tamen exempla abnormitatum in medulla spinali ejusque nervis adinventarum, quae cum morbis psychicis imprimis adynamicae indolis in nexu quodam versari videntur; ita *Cayré* in 9 Amentiae casibus nervos spinales flavescentes, extenuatos, quasi tabe consumptos, multo densoque textu cellulari obvolutos invenit; pariter *Pinel junior* (*Nasse, Zeitschrift 1821. Heft 1. S. 215.*) simili in casu nervos cerebrales et spinales atrophicos, nervum vero sympathicum in omnibus ramis atque gangliis admodum evolutum reperit; cujus quoque influxus in facultates mentales facile intelligitur, quatenus vasa cerebri ab eo providentur.

§. 82. Inter reliquas diversorum organorum abnormitates, quae cum Animae morbis in nexu adinventae fuerunt, imprimis cordis vitia diversissima tum quoad situm, formam, magnitudi-

nem et organisationem frequentissime occurrere ex observationibus clariss. *Nasse* (*Archiv für medizinische Erfahr.*, 1817. Jul. et Aug. p. 161.) *Corrisarti* (sur les maladies et les lésions du cœur, Paris 1806. p. 34.), *Kreissigii* (*Krankheiten des Herzens*, Berlin 1814. V. I. p. 336. V. II. p. 125.) et *Meckelii* (*Mem. de Berlin* 1755. p. 76.) innotuit. Notari vero meretur, quod cum organicis cordis vitiis imprimis passivae Psychopathiarum formae, ut Amentia, Melancholia, Animi desponsio, et propensio in suicidium etc. consuetim obveniant. — Quae demum reliquorum organorum in cavo abdominis sitorum Abnormitates, post Psychopathias occurrere possint, ex jam superius adnotatis (§. 36. d.) facile colligitur. —

